

HIBULU

Yaubada Natuna vehabana

1 ¹Mugai vali hauga yo vali amwaha aidiyai ta nuwatuwu bagibagilidi aidiyena Yaubada yana walo tauwalo mahalavaao imohedi, na hiya hiwalo mahalavaedi tubudao aidiyai. ²Na yana aba'ovi ita yada haugai yana walowone iwalo mahalavaedi'o alidai Natuna ainaena. Yaubada Natuna ivesinuwai ta ebeha ginauli maudoina aidiyai iloina, na mugai Natuna ainaena ginauli maudoina iyeyemaseledine. ³Yaubada Natuna tamanane yana masele i'abiye maseleyei na iya Yaubada ana oleya dova, na yana walo wahiwahiyalana ainaena ginauli maudoina galewai na bale'uwai i'abi avivinidi. Na yada pwanoliwo aidiyena iuwagita na multai Yaubada Ewa aliliyai nima tautuwanaai imimiyane. ⁴Iya ihae alili abo tausagenawasaone, na yehanane Yaubada imohei tausagenawasaone yehadiyo imwala'i gabaedi.

⁵Wuwuna nigele teya hauga Yaubada tausagenawasao aidiyai iyawalo,
‘Moiha na wau yau Tamam na mata owa Natugu’.

Na nigele teya tausagenawasa vehabana iyawalo,

‘Yau aliguwai u'awa tamagu na yau alimwai ya'awa natugu’.

⁶Na haugana Natuna tautuwana ivetamalenama bale'uwai, iwalo,
‘Yaubada yana tausagenawasao galewai mata iya ainai hipwagogo’.

⁷Na hesi tausagenawasaone vehabadi yana walovagana, iwalo,

‘Yaubada yana tausagenawasaone i'abiye mahalavaedi, ainaena yadi lau dova yaumai, na yana taupaihowaone dova aiwa lohalohawawalina’.

⁸Na hesi Natunane vehabana iwalo,

‘Owa Yaubada uloina vateyai ta'i.

Na mayam loina dumwadumwaluna uloina’.

⁹Mumuga dumwadumwaluna amhenuhenuwa na mumuga yababana amta'wata'wata. Ainaena Yaubada, yam Yaubada bada ibesinanaigo'o yaliyaya moiha

ainaena na yam yaliyayane am geluwo yadi yaliyaya imwala'i gabaedi.’

- ¹⁰Na ehebo yana walo Natunane ainai iwalo,
 ‘Bada ee, hauga mugai ainai bale'u uyemasele na nimamwena
 galewa upapaihowaine.
- ¹¹Ginauliwone howola abo hisawali na owa umiya vateyai,
 na ginauli maudoidi mata himiyamiya ta dova ale'o,
¹²na uyoudi dova abobo na adi ita hibuidi,
 na owa mata nigele uyabuigo na hesi umiya vateyai.’
- ¹³Na Yaubada nigele teya hinage tausagenawasa ainai iyawalo,
 ‘Nima tautuwaguwena umiya ana higa am alehao yamwau
 aituluwedii aem elauhanai’.
- ¹⁴Na tausagenawasaone hiya alu'aluwa taupaihowa Yaubada
 imwauwidi ta ebe hihaguigita livahi vehabana.

Livahi Yaubada ainaena

2 ¹Ainaena howahowana walowowa tabebenalediwa ta
 nuwatuwu avivinidi na havena tavelibai awawai. ²Mwalona
 tausagenawasaone Yaubada yana walo hiwalo mahalavaei tomowa alidai,
 na walonane walo moiha, ainaena ebe tomowa nigele hiyamulitaedi, neta
 yadi pwanoli ana maiha hilobai. ³Ita hinage ebe livahine mwala'inane
 tata'wata'wataei, Yaubada yana lauvetala talobai na nigele mata tayadena
 gabaei. Walone livahi vehabana yada Bada Yeisu iwalo mahalava
 mugaiyei, ainaena yana walowone ana taubenaliwo hiya himohegita'o.
⁴Na Yaubada hinage walonane i'abiye moihaedi, neta ve'ive'ilala yo
 vedevededewo abanuwapwanopwano aidiyena. Ta Alu'aluwa Ve'ahihi
 yana aiyauya i'a'aiyauyanei hiya aidiyai Yaubada yana nuwatuwuwena.

Ada Taulivahi ana myua vehabana

⁵A'au'aubada alimiyai dalava vauvauna howola abo talobai, na
 Yaubada tausagenawasao mata nigele yadi loina iyamohedi teina
 dalavane ainai, ⁶na hesi tomowa ehebo imohena'o, wuwuna Buki
 Ve'ahihi ainai iwalo mahalavaena'o iwalo:

‘Yaubada ee, hava vehabana tomowaneunuwanuwatuwuidine?’

Na tomowane moihana yaiya ta u'ital'ita avivinine?

⁷Hauga ahu'ahubali a'avana umwau aituluwei tausagenawasao
 elauhadiyai, na mulitai vewasawasa walo vetuvehaena ainaena
 u'abi vahui.

⁸Na ginauli maudoidi logulogunai umwauwidi ta iloinaedi.”

Na yana abaloinanane ginauli maudoina aidiyai iloina. Eeta yana abaloina
 ainai mata nigele teya hava iyamiyamiya. Na nigele teina ta'i, na hesi
 howola abo iloina ginauli maudoina aidiyai. ⁹Na hesi Yeisu bada ta'itaya'o,
 neta hauga ahu'ahubalina ainai imiya aitulu tausagenawasao elauhadiyai
 na mulitai ana ve'ahihi yo ana walo vetuvehae mwala'ina ilolobaidine

ana muyao yo yana mwalowoi aidiyena. Neta Yaubada yana ve'i'ilala alidai. Wuwuna Yeisu mwalowoi ana muya ive'alo maudoida vehabada.

¹⁰ Yaubada ginauli maudoina ipaihowaidi iya vehabana, ainaena nuwanuwana natunao maumaudoida ilauvaigita iya yana tupwa wasawasa ainai, na howahowana Yaubada ada Taulivahiwa i'abiye masele, teina wuwuna muya mwala'ina ive'alo, ta ainaena mumugana maudoina dumwadumwaluna.

¹¹ Yeisu iya ve'ave'ahihina ta yana ve'ahihiyena iya i'abiye ve'ahihigitane, ainaena iya na ita huhu ehebo. Eeta mata nigele Yeisu iyahinimaya vehabada, na hesi i'awa'awa tahinaegita, ¹² wuwuna yana walo tamana ainai iwalo,

'Yeham mata yawalo mahalavaei tahiguwao aidiyai na miya ahai holadiyai yano'owego'.

¹³ Na hinage iwalo:

'Yaubada ainai mata yagu yemidi yamwauwi'.

Na hinage iwalo,

'Hedahedaowa Yaubada imomohegauwa baidaguwao teinai amiyamiya'.

¹⁴ Moiha ta'i, Yeisu yana hedahedao ita tomowa mabunumada na ma'wahinada, ainaena Yeisu hinage ivetowaho na towaho tauda ivai ta imwalowoi, eeta yana mwalowoiyena Tomodulele igohapeiyei, na Tomodulele yana loina mwalowoi vehabana hinage i'oiye uhagwali.

¹⁵ Na mwalowoi ana meheuhi yo yana pai wahiwahiyalana yada hauga maudoina aidiyena ilauyeyawahaaigita.

¹⁶ Yana vehaguhagu nigele tausagenawasa vehabadi na hesi ita Abelaham tubunao vehabada. ¹⁷Ainaena Yeisu iyemala tomowa mohili mumugada maudoidi aidiyena ita tahinao vehabada ta ebeha ivetaupwaoli mwala'ina mayana atemuyamuva moiha Yaubada yana paihowa ainai eeta ipwaoli yada mumuga yababadi vehabadi ta ebeha Yaubada inuwahamuidi.

¹⁸ Na hinage Yeisu bale'uwal miyavitai yo abatowoi bagibagilidi ilobaidi, ta ebe Tomodulele itowoigita Yeisu bada abatowoinane ihanapuidi'o ta howahowana aidiyena ihaguigita.

Yeisu ihae alili abo Moses

3 ¹Tahiguwao ve'ave'ahihimi, omiu na yau Yaubada iyogaegita'o yana tupwa vehabana, ilowoinanegita na Yeisu tanuwatuwu avivini, wuwuna iya yada yemidi ana tauyewasa yo hinage yada taupwaoli mwala'i alilina. ²Na i'aipate yana paihowa Yaubada imomoheiwa vehabana, neta dova Moses mwalona i'aipate Yaubada yana vadai.

³ Ainaena Yeisu walo vetuvehae mwala'ina ilobai, na Moses ana no'o tupwana ta'i, dova vada namwanamwana nigele iya ana no'o mwala'ina

iyalobalobai, na ana tau'abine hesi. Na Mosese dova vada, na Yeisu tau'abi.

⁴ Moiha, vada ehebo ehebo adi tau'abi himiyamiya, na hesi ginauli maudoidi adi tau'abi Yaubada.

⁵ Mosese Yaubada yana vada i'aipatei dova taupaihowa. Na Yaubada yana walowo ginauliwone howola abo himahalava vehabadi, iwalo mahalavaedi. ⁶ Na Besinana Yaubada yana vada i'aipatei nigele taupaihowa dova, na hesi iya natu mohimohihilina. Ita tabom Yaubada yana vadane ta'i, ta ebeha tayemidi vateyai mayada atepatu yo mayada nuwatuwuuhae.

Yaubada yana bodoa ita howola abo ta'aiyawasi

⁷ Eeta Alu'aluwa Ve'ahihi iwalo auligita, iwalo:

‘Mata ebe alinana ambenalei,

⁸ havena am'ulu'ulu yaiyai dova tubumiyaone mugamugaina nu'ula awawai hitowoigau ta yagu loina hita'wata'wataei.

⁹⁻¹⁰ Wuwuna bolimai 40 holadiyai yagu paihowa wahiwahiyaladi bagibagilidi hi'itadi'o, na tubumiyaone yadi ulumiayiiena hitowoigau, ta vehabadi ya'alai'i'iwahi'o, na yawalo, “Hauga maudoina hiya yadi nuwatuwuwenia hilaulauhapuli, wuwuna yagu amwaha nigele hiyahanapui”.

¹¹ Ainaena yamodi iniyedi na yawalo venayaidi, yawalo, “Havena hinage yagu aba'aiyawasi ainai himluwuluwu”.

¹² Tahiguwao, yami nuwanuwatuwu am'ita avivinidi mata dova ta yababana ivaigomiu na yemidi amwahana amlaugabaei ta amlaupwano na Yaubada Mayawahina ammiya vehulu.

¹³ Na teina hauga ambom amvehaguhagu yoigomiu ahubena ehebo ehebo aidiyai ta ainaena havena mumuga yababana i'oya'oyamaegomiu na Yaubada alinana am'abi'abitau'wataei.

¹⁴ Ita mwalona yada yemidi Besinana ainai tamwauwiya'o, ta ebe yada yemidine ta'abi avivini ili'ilimani ana higa hauga yana aba'ovi ainai, Besinana baidadai tayaliyaya toyawa. ¹⁵ Dova Buki Ve'ahihi yana walo, iwalo, ‘Ebe Yaubada alinana ambenalei, havena am'ulu'ulu yaiyai dova tubumiyaone mugai yagu loinao hita'wata'wataei.

¹⁶ Yaiyadiwo yede Yaubada yana walo hibenalei na hita'wata'wataeine? Hiya Mosese Itipitaena imugaiyedi na himamahalavamanne, awa? ¹⁷ Hiya bolimai 40 holanai yadi mumuga yababadi vehabadi Yaubada i'ala'i'iwahi ta tauyababaowa nu'ulai himwalowoi ovine.

¹⁸ Wuwuna hiya yana walo nigele hiyamulitaei, eeta iwalo venayaidi iwalo, ‘Havena yagu aba'aiyawasi ainai hiluwuluwu’. ¹⁹ Ainaena ta'ita lobaiya'o hiya nigele hiyaluwu, wuwuna nigele hiyayemidi.

4 ¹Yaubada yana waloyemidiwa howola imiyamiya ebeha yana aba'aiyawasi iya ainaena talobai, eeta ilowoinanegita na tameheuhei mata dova ta tupwada tabe'u na nigele tayalobai.

²Moiha wasa namwanamwana imohegita'o, dova hiya mugai imohedi'o, ta wasanane nigele iyahaguidi, wuwuna hibenalena'o na nigele hiyayemidiyei. ³Na ita ana tauyemidiwo aiyawasi bada talobaiya'o, na hiya mugai nigele hiyalobai wuwuna Yaubada iwalo venayaidi iwalo:

‘Yamodi'iniyedi ainaena yawalo venayaidi ta havena aiyawasi aliguwena hilobalobai’.

Yaubada yana aiyawasi imiyamiya, wuwuna bale'u maudoina iyemasele i'ovi, na i'a'aiyawasine. ⁴Na ahubenane i'a'aiyawasine vehabana bada Buki Ve'ahihai ainai i'aubabadaena'o, iwalo, ‘Yaubada ahubena sebenina ainai yana paihowa maudoina aidiyena i'aiyawasi’. ⁵Eeta tanuwanuwatuwu yana walo teina vehabana, ‘Havena aba'aiyawasi aliguwena hilobalobai’.

⁶Teina haugane aba'aiyawasinane imiyamiya na hesi mugai nigele bagibagilidi hiyalobai. Moses yana hauga ainai hiya wasa hibenale mugaiyei na wasane hi'awa sewaei. Eeta nigele hiyalobai. ⁷Ainaena Yaubada hauga vauvauna imwauwi na ainai tomowa aba'aiyawasi hilobai, na hanapu Deividia ainai imohei ta Deividanane iwalo:

‘Ebe Yaubada alinana am'ulu'ulu yaiyai’.

⁸Ta aba'aiyawasine Yaubada iwawaloweine nigele Yosuwa yo yana bodoa yadi aba'aiyawasi, na hesi vali aba'aiyawasi, neta hauga ehebo vauvauna imwauwiya'o ta ebe tomowa aiyawasinane hilobai. ⁹Na Yaubada yana tomowa ita yada aba'aiyawasi imiyamiya, na aba'aiyawasinane Tapwalolo ana aiyawasi dova. ¹⁰Eeta ebe talobai, ita yada paihowa ainaena ta'aiyawasi, dova mugai Yaubada yana paihowa ainaena i'a'aiyawasine.

¹¹Na ilowoinanegita ebe tatowolo wahiyala ta aiyawasinane talobai, na havena teya yaiya i'awa'awa sewa mata dova ta ibe'u, dova hiya mugai hibebe'une.

¹²Moiha, Yaubada yana walo mayawahina na wahiwahiyalana dova elepa ale'aleha yana mehemehegai matupwa bwaubwauna, na howahowana itomgita ta hola ali'alilidai nuwatuwu yo mumuga dawadawanidi himiyamiya ive'itaedi. ¹³Wuwuna Yaubada mehenai nigele teya ginauli iyamiya aidawani, maudoina maseleyai, na iya ainai howola abo yada paihowa maudoina tawalo mahalavaedi.

Yada taupwaoli mwala'ina iya Yeisu

¹⁴Yada taupwaoli mwala'ina imiyamiya, iya Yeisu Yaubada Natuna, vehabada ihae'o galewai, ainaena yada yemidi ainai ta'abi avivini. ¹⁵Tupwadi taupwaoliwo nigele hiya'atemuyamuyaegita yada tapiyo vehabadi, na Yeisu hesi yada miya vitai ihanapuidi'o ta

i'atemuyamuyaegita, wuwuna mwalona bale'uwai Tomodulele yana
woya maudoina ilobaidi'o dova ita ta'i talobalobaidi, ta Yeisu nigele teya
hinage yana pwanoli. ¹⁶Ainaena mayada atepatu talau yo ta'awa'awanoi
ada Tauloinane ainai ta ainaena yada miya vitai aidiyai ive'i'ilaegeta na
hinage ihaguigita.

5 ¹Taupwaoliwo mwala'idi Yaubada ivesinuwaedi'o tomowa aidiyena
ta imwauwidi'o na iya mehenai hipwaopwaoli ita tomowa yada
mumuga yababa vehabadi. ²Ilowoinanei na yada taupwaoliwone
hinuwananwanamwa taunuwapwanopwanowo yo taulaupwanowo
aidiyai, wuwuna taupwaoliwone hiya tomowa ta'i mayadi tapiya.
³Eeta hiya yadi pwanoli vehabana na hinage tomowa bagibagilidi yadi
pwanoliwo vehabadi hipwaopwaoli Yaubada ainai.

⁴Nigele howahowana na teya yaiya yana nuwatuwuwenra ivetaupwaoli,
na hesi Yaubada yana yogaena, dova mugai Yaubada Eloni iyogaei
ta ivetaupwaoline. ⁵Hinage Besinana nigele ibom iya'abi hiniuyoi ta
ivetaupwaoli, na Yaubada ivesinuwaesi ta iwalo auli, iwalo:

“Owa natugu, wau ta'i ya'awa natuguwego'o.”

⁶Na hinage yana walo bwauna iwalo, ‘Owa yamvetaupwaoli imiya
vateyai dova Melikisedeki’.

⁷Haugana Yeisu bale'uwai ivetomowa mohili ta imiyamiya mayana
dou yo mamehelinona i'awa'awanoi Tamana ainai, ta nuwanuwana
mwalowoiyena ihaloi. Na tamana yana awanoi ibenalei yana ve'ahihi
vehabana. ⁸Yeisu iya Yaubada Natuna, na hesi muya ilobai ta yana
alama'i'itaena i'awa abi moiha. ⁹Ainaena yana mumuga maudoina
dumwadumwaluna. Eeta ebe ta'awa abi, livahi miyamiya vateyaina
Yeisu ainaena mata talobai. ¹⁰Wuwuna Yaubada Yeisu ivesinuwaesi ta
ivetaupwaoli mwala'ina dova Melikisedeki.

Havena Yaubada tata'wata'wataei

¹¹Ginauliwone teina vehabadi neta walodi hibagbagili alili himiyamiya.
Nuwanuwagu yo yawalo mahalavaedi alimiya, na nigele howahowana
wuwuna amteibaba'o. ¹²Hauga teina ilowoinanegomiu na vali tomowa
aidiyai amve'itadi na nigele howahowamiu, wuwuna Yaubada wasana ana
walomoiha nigele amyahanapui ainaena howola ave'ive'itagomiu. Omiu
huhu a'ava ilowoinanegomiu wuwuna ai'ai yaiyaina nigele howahowamiu.
¹³Eeta omiu dova hedaheda amwaha dumwadumwaluna nigele nuwamiu
hiyamasele moiha, ainaena ami lowoinana ebe ve'ita hegohegoyadi aidiyena
ave'ai mugaiyegomiu. ¹⁴Na ebe yaiyadiwo yadi nuwatuwuwo hihuna, hiya
dova ai'ai yaiyaina adi tau'aiwo, wuwuna nuwadi bada imasele'o ainaena
howahowadi hivesinuwa hava namwanamwana na hava yababana.

6 ¹Ve'ita mugamugaina Besinana vehabana bada ambenalena'o,
na amhanapuidi'o, ainaena nuwanuwagu hanapu vauvauna

Besinana vehabana yave'itagomiu ta yami nuwatuwu aidiyai amvetowaho. Ve'itadine bada tabenaledi'o na tahanapuidi'o ta havena tabwaubwauyoidi. Ve'itadine teina: yada mumuga mwalona yababadi ta'wata'wataei na yada Yaubada ainai tayemidi, ² bipitaiso na abivahu ve'itadi, na taumwalowoi yadi towolouyo, na yababana ana maiha na mayu nigele ana higa. Ve'itadine bada amhanapuidi'o.

³Ebe Yaubada italam, hanapu mugamugaidi am'abi avivinidi na ana yemutulai hinage yave'itagomiu.

⁴Hiya hita'wata'wataei nigele howahowana hinuwabui w提醒 you to use the original text's punctuation, which includes several commas and periods within the same sentence structure.
yaiyadiwo mwalona Yaubada vehabana nuwadi himasele'o, ta velaunane galewaena hilautowoiya'o, na Alu'aluwa Ve'ahihi hivai, ⁵na hinage Yaubada yana walo hilautowoiya'o ebeha namwanamwana, na yana wahiyala hauga ilalaoma vehabana hinage hilausawahiya'o, ⁶na ebe mulitai hita'wata'wataei, nigele howahowana na hinuwabuiuyo, w提醒 you to use the original text's punctuation, which includes several commas and periods within the same sentence structure.
hiya yadi mumugaena Yaubada Natuna bada hive'abahiyuoya'o na yehanane hi'awa ginauli awa'awawaena'o.

⁷Na oya vehabana tanuwatuwu, ebe i'wesu ala'alabili, mata toputopu igwagwama na venuvenu i'ini ili'ilimani mayana wahiyala, neta oya taniwagana yana abanamwanamwa w提醒 you to use the original text's punctuation, which includes several commas and periods within the same sentence structure.
namwanamwaena'o. ⁸Na hesi ebe toputopune ainai awahi yo haihaili womawomalidi hi'ini, toputopunane Yaubada ivenayaiya'o, ta laumohe a'ava ilowoinanei.

⁹Eeta augeluwo, yagu walo teina venuwamwau ta'i, na yanuwatuwu avivini ebeha havena amta'wata'wataei na hesi omiu Besinana yana livahi ana tauvaiwo amwahiyala moiha. ¹⁰Yaubada yana loina alimiyai dumwadumwaluna, ainaena yami paihowa namwanamwadi mata nigele iyanuwapwanopwanowedi, neta hauga maudoina yami velau Yaubada yehanaena yami hagu yana tomowao aidiyai. ¹¹Eena nuwanuwagu ebeha omiu ehebo ehebo ampaihowa wahiyala ta ebe yami yemidine ainona maudoina hauga mulitai amlobai. ¹²Havena am'abi'abitau'wata, na hesi tomowaone amve'ao'aonaedi, w提醒 you to use the original text's punctuation, which includes several commas and periods within the same sentence structure.
hiyemiyemidi ta ebe ginauliwone Yaubada iwalowalo yemidiyedine hivaidi.

Yaubada yana waloyemidi

¹³Mwalona Yaubada yana waloyemidi Abelaham imohei, ta Yaubada ibom yehanaena iwalo yemidi, w提醒 you to use the original text's punctuation, which includes several commas and periods within the same sentence structure.
na ainaena i'awa tamada. ¹⁴Na yana waloyemidine teina:

'Moiha, mata ya'awa namwanamwaego na ana higa tubumwao hidabalala'. ¹⁵Na Abelaham i'alama'i'ita hauga daodaona abo waloyemidiwa ainona ilolobaine.

¹⁶Ita tomowa ebe tave'awa pa'ipal'i mata ehebo yeha mwala'ina ainaena ta'awa tamada ta ebeha nuwanuwada tomowa hi'awa moihaegita.

¹⁷Yaubada dova nuwanuwana yana walomoihana ita ive'itagita ebeha hava iwalo yemidiyeiwa alidai mata howola abo talobai, ainaena ibom yehanaena i'awa tamadane. ¹⁸Eeta ginali wahiwahiyaladi bwau miyamiya vateyaidi, neta Yaubada yana waloyemidi na yana awatamada. Ainaena tahanapuiya'o Yaubada nigele howahowana na i'oyama. Ainaena ita bida Yaubada ainai tadena lau'o ta ihaguigita'o, eeta ta'atepatu na tanuwatuwu hae ebeha yana waloyemidi alidai mata nigele iyalaugabaigita.

¹⁹Yada nuwatuwuhae dova yada lowom wahiwahiyalana alu'aluwada vehabana, ta ebe ainaena ale'o biliwutuhi taluwulapai na taluwu Yaubada yana abamiya ainai. ²⁰Tenem ainai Yeisu bida vehabada iluwu mugai'o, na ivetaupwaoli mwala'ina yo miyamiya vateyaina vehabada, dova Melikisedeki mugai.

Taupwaoli Melikisedeki

7 ¹Melikisedeki Salema yadi tauwasawasa, na Yaubada Ewa aliliyai iya yana taupwaoli. Na mugai Melikisedeki Abelaham ilobai, haugana aleha ainaena ilaulau gwaipile. Na Abelahamnane tauloinao bagibagilidi ma'adi boda bida imutudi'o, eeta Melikisedeki Abelaham i'awa namwanamwaei. ²Ainaena Abelaham yana tobwatobwa iwaheidi veguveguyai 10 adi bagibagili, ta ehebo Melikisedeki imomoheine, na Abelaham iya 9 ivavaidine.

Na Melikisedeki yehana ana bui neta, "Tauwasawasa Dumwadumwaluna" na yana dalava yehana Salema, ana bui "Daumwali". Eeta iya hinage Daumwali ana Tauwasawasana. ³Na Melikisedeki nigele tamana yo nigele hinana, yo hinage nigele ana au'aubabada yo nigele abalabahina yo yana mwallowoi nigele ana hanapu na ana ita dova Yaubada Natuna ivetaupwaoli vateyai.

⁴Moiha, Melikisedeki towaho haehaena eeta ada mumuga Abelaham yana tobwatobwa ainaena tupwana imohei Melikisedeki. ⁵Na taupwaoliwo hiya Livai yana boda yadi tobwatobwa tupwana hivaivai ita Abelaham tubunao alidaena, wuwuna hiya yo ita huhu ehebo ta'i, na hinage ma'adi loina tobwatobwa ana vai tomowa aidiyena vehabana. ⁶Na Melikisedeki nigele au'aubabadana, na yana miya hae a'ava ainaena tobwatobwa tupwana ivavaine Abelaham ainaena, na hinage Melikisedeki yana awanamwanamwa Abelaham imohei. Abelaham towaho mwala'ina, wuwuna mwalonan Yaubada yana walovelau imohei. ⁷Na Melikisedeki Abelaham imwala'i gabaei, wuwuna hiya yehadi habuludi awanamwanamwa hivaivai hiya yehadi mwala'idi aidiyena.

Yeisu taupwaoli dova Melikisedeki

⁸Teina ta'i Livai yana boda yadi tobwatobwa tupwana hivaivai, na howola mata himwalowoi. Na hesi Melikisedeki aubabadana ebeha iya

miyamiya vateyaina. ⁹Na Livai hinage iya tomowa yadi velau tauvaina, Melikisedeki yana velau imomoheine. ¹⁰Wuwuna Livai Abelaham tubuna na haugana Abelaham velaune Melikisedeki imohei iya Abelaham diyanai imiyamiya.

Yeisu taupwaoli dova Melikisedeki

¹¹Livai tubunao hiya yadi paihowa neta Yaubada yana loinao Isileliwo ita hive'ive'itagita na loinadine nigele howahowana hi'abiye dumwalugita moiha, eeta nuwanuwada ehebo taupwaoli vauvauna ta i'abiye dumwalugita. Taupwaoline dova Melikisedeki, na nigele dova Eloni matubunao. ¹²Eeta ebe taupwaoli vagana tamwauwi, loina hinage vagana tamwauwi. ¹³⁻¹⁴Tahanapuiya'o ebeha Besinana iya yada taupwaoli vauvauna, nigele Livai yana huhu ainaena, na hesi Yuda yana huhu ainaena ilao ma, hiya nigele vesinuwa hiyalobai Mosese ainaena na hivetaupwaoli. ¹⁵⁻¹⁶Eeta yada taupwaoli vauvauna Melikisedeki dova. Nigele Mosese yana loinena ivetaupwaoli, na hesi yawahina miyamiya vateyaina na wahiyala ainaena. ¹⁷Iya Yeisu, na vehabana Buki Ve'ahihi iwalo:

‘Owa uvetaupwaoli vateyai, dova Melikisedeki’.

¹⁸⁻¹⁹Moiha, Mosese yana loinao nigele howahowadi na i'abiye dumwalu ili'ilimani, eeta loina mugamugaina talauvehulu, wuwuna itapiya, na yemidi vauvauna yo ausalana mata imahalava, eena yemidinane ainaena Yaubada tatauvahali. ²⁰Na Yaubada mugai Besinana yana vetaupwaoli vehabana i'awa tamada. ²¹Na taupwaoli tupwadi Yaubada yana awatamada nigele hiyalobai. Na Besinana ibom vehabana Yaubada yana Buki ainai iwalo:

‘Bada i'awa tamada'o mata nigele yana nuwatuwu iyabuiuyoi:
Mata uvetaupwaoli vateyai’.

²²Ainaena Yeisu yana waloyemidi vauvauna tahanapui moiha ebeha waloyemidi miyamiyana inamwanamwa gabaei.

²³Mugai taupwaoli mugamugaidi bagibagilidi hipapaihowa ana higa tupwadi himwalowoi na mulitai vauvaudi hiyemiyalaedi. ²⁴Na hesi Yeisu iya yada taupwaoli vateyai ainaena nigele ana miyalae. ²⁵Na Yeisu hauga maudoina howahowana ilivahigita ebe yana amwahaena ta lau Yaubada mehenai, wuwuna Yeisu miyamiya vateyaina, ta hauga maudoina vehabada i'awa'awanoi Yaubada ainai.

²⁶Moiha, Yeisu ilowoinanei ta ivetaupwaoli vehabada, wuwuna iya ve'ave'ahihina yo masemaselena yo yana mumuga namwanamwana, na nigele dova ita tauyababao, ainaena Yaubada Yeisu i'abihini ta galewa ana taumiya ihae gabaedi. ²⁷Na taupwaoli mugamugaidi ahubena ehebo ehebo Yaubada ainai hipwaopwaoli hiya yadi yababao yo tomowa yadi yababao vehabadi. Na Yeisu mai'chebo ta'i tauna italamwei ta ipwapwaoliuyoweine Yaubada ainai vehabada.

28 Yaso mugamugaidi aidiyai Mosese yana loinaena tomowa tapitapiyadi hivesinuvaedi ta hivetaupwaoli mwala'ina, na mulitai Yaubada yana awatamada ainaena Natuna iya mumugana dumwadumwaluna ivetaupwaoli vateyai.

Waloyemidi vauvauna bada imahalava'o

8 ¹Yagu walo ainona teina, yada taupwaoli mwala'ina imiyamiya, na teina Yaubada yana wasawasa haehae alilina galewai nimatautuwanai imimiyane. ²Na iya ivetaupaihowa Yaubada yana vada ve'ahihi moiha ainai. Vadanane tomowa nigele hiya'abi, na hesi Bada iya i'a'abine.

³Bale'u ana taupwaoli maudoidi yadi paihowa neta velau na pwaoli himohemohe Yaubada ainai, ainaena yada taupwaoli vauvaunane iya hinage ilowoinanei yo ehebo velau Yaubada imohei. ⁴Na iya ebe bale'uwai imiyamiya nigele howahowana ivetaupwaoli wuwuna taupwaoli bagibagilidi himiyamiya, na hauga maudoina hipwaopwaoli, dova Mosese yana loinao. ⁵Na yadi paihowa vada ve'ahihi holanai. Na vada ve'ahihine bale'uwai aba'ita dova ma'ama'ayau ta'i, na hesi vada ve'ahihi moiha galewai imiyamiya. Wuwuna Mosese vada ve'ahihi mugamugaina i'abi, na Yaubada ivenuwamwauwei, iwalo, 'Mosese unuwatuwu avivini vadawa ana ita maudoina oyai bada yave'itago'o, maudoina uve'ao'aonaei ta yagu vada ve'ahihine u'abi'.

⁶Eeta teina ta'i Besinana yana paihowa, paihowa miyamiyana inamwanamwa gabaei, dova hinage yana loinane, loina mugamugaina inamwanamwa gabaei, wuwuna yana loinane waloyemidi vauvauna ainaena imamahalavane. Na waloyemidinane waloyemidi mugamugainawa inamwanamwa gabaei.

⁷Ebe waloyemidi miyamiyana tomowa maudoidi ihaguidi, mata nigele tayanuwanuwateru waloyemidi vauvauna vehabana. Na hesi nigele iyahaguigita, ainaena vauvauna nuwanuwada. ⁸Mugai Yaubada ihanapuiya'o ebeha Isileliwo yadi mumuga nigele namwanamwana, eeta vehabadi iwalo:

'Ahubena hilalauma aidiyai mata waloyemidi vauvauna yamwauwi Isileliwone yo Yudaone vehabadi.

⁹ Nigele dova waloyemidiwa yamwamwauwine tubudiyao vehabadi, haugana nimaguwena yamugaiyedi ta Itipita ainaena himahalava ta hilalaune yadi tupwai. Wuwuna waloyemidiwa yamwamwauwiwa hidi'wai ta nimagu aidiyena yavavaine!

¹⁰ "Howola abo yagu waloyemidi vauvaudi Isileliwo yamohedi na atediyai yagu loina yaledi, ta hihanapuigau yau yadi Yaubada na hiya yagu tomowao.

¹¹ Ainaena nigele howahowadi adi geluwo yo tahidiyao hive'itadi yo hiwalo, 'Omiu Bada amhanapui', wuwuna maudoidi mata hihanapuigau, hiya yehadi mwala'idi yo hiya tauwewelohe.

¹² Na mata ya'atemuyamuyaedi yo yadi mumuga yababadi
yanuwahamuidi na yanuwapwanopwanowedi.” ’

¹³ Yaubada waloyemidi vauvauna imwauwi wuwuna waloyemidi
miyamiyana bada itapiya'o, ta muhamuhana isawali.

Vada ve'ahihi vauvauna

9 ¹Waloyemidi mugamugaina holanai loina bagibagilidi himiyamiya
miyagogoi vehabana, na hinage vada ve'ahihi bale'uwai vehabana.
²Na vadanane lagulagu wapidiyena hipapaihowaine, na ale'o ainaena
hibiliutuhi bwauwi, na bilituhi mwala'ina hiyogaei tupwa ve'ahihi
na bilituhi habuluna holanai moiha hiyogaei tupwa ve'ahihi moiha.
Biliutuhi mwala'ina holanai lampa adi abamwau na ehebo gwalatau ainai
pwalawa himwaumwauwi Yaubada mehenai. ³⁻⁴Na tupwa ve'ahihi moiha
holanai abagabu imiyamiya dova gado'a vehabana neta goula ainaena
hipapaihowaine, na hinage loina ana dedewaga imiyamiya, neta goula
hinage ainaena hipapaihowaine, dedewaganane holanai gaeba goula
imiyamiya, na gaebanane holanai tubudao adiwa yehana mana, tupwana
imiyamiya. Ta hinage dedewagane holanai Eloni yana digona imiyamiya
neta mwalona i'il'inine, yo waloyemidi gaimadiyaowa Yaubada yana
loina ilelelediwa himiyamiya. ⁵Na dedewagane ewanai tausagenawasa
pigapigabudi bwau hipaihowadi ta dedewaganane hitowolo logologui,
neta Yaubada yana abamiya tomowa yadi yababao adi nuwahamu
vehabana, na hesi nigele howahowada na hauga teina tanuwanuwatuwu
tobwatobwadiyaone vehabadi.

⁶Ebeha tobwatobwa maudoidi hi'atububunidi, abo taupwaoli hiluwu
tupwa ve'ahihi holanai ta yadi paihowa hipapaihowaidi hauga maudoina.
⁷Na hesi tupwa ve'ave'ahihina moiha ainai taupwaoli mwala'ina ibom iluwu,
na bolimai ehebo holanai mai'ehebo ta'i. Ta hauganane iluwuluwu 'wahina
ivai na 'wahinane i'oihihiuli, ta ebe ipwaoli Yaubada ainai yana mumuga
yababadi vehabadi na hinage tomowa maudoidi yadi yababao vehabadi.

⁸Teina aba'ita ainaena Alu'aluwa Ve'ahihi ive'itagita nigele teya yaiya
howahowana tupwa ve'ave'ahihina moiha iluwui haugana vada ve'ahihi
mugamugaina hiyepayepaihowa. ⁹Neta ve'ive'ilala teina haugane
vehabana, ta ainaena ta ita lobai ebeha velauwo yo pwaoliwo aidiyena
mata nigele abiymasele tayalobai ateda ainai,. ¹⁰Wuwuna loinaone
tomowa himulimulitaedi ai'ai yo numanuma yo vehuguvit vehabadi.
Neta mwalona loinadine miyamiyadi Yaubada imwauwidu ta himiyamiya
taudao vehabadi ana higa Yeisu Besinana imahalavama ta loina ibubuine.

Besinana yana pwaoli

¹¹ Besinana iya taupwaoli mwala'ina eeta miya namwanamwana
moiha imohegita, ta vali vada ve'ahihi ainai iluwu, na vadanane

namwanamwana na mwala'ina, neta tomowa nigele bale'uwai hiya'abi.
 12 Ainaena Yeisu tupwa ve'ahihi moiha ainai iluwu mai'ehebo, ta 'wahina ainaena ipwaoli, na 'wahinane nigele lagulagu 'wahinadi, goti nuwana bulumakau habuludi 'wahinadi, na hesi iya 'wahinana ainaena yawahivateyai talolobaine.

13 Ebe ginauli bi'ibi'idi ta'abi towoidi mata aidiyena tauda ta'abiye bi'idi na goti 'wahinana nuwana bulumakau 'wahinana ainaena ta'oihiuhiligitu, nuwana bulumakau yauyaubona tagabu na ainaena tapwaoli Yaubada ainai, neta tauda ana abiyeavauvau vehabana. 14 Na Besinana 'wahinana aba'abiye masele moiha, wuwuna ateda i'abiye maseledi na ebe paihowaone mwalowoi vehabana tata'wata'wataedi wuwuna Alu'aluwa Ve'ahihi miyamiya vateyaina Besinana i'abiye wahiyala ta ainaena iya mumugana maudoina dumwadumwaluna na nigele teya hinage yababana ainai. Eeta iya ipwaoliuyowei Yaubada ainai, neta imwalowoi ita ada abiyemasele vehabana ta ebe Yaubada Mayawahina vehabana tavetaupaihowa. 15 Eeta Besinana waloyemidi vauvauna ivaiyama ta ainaena talaoma Yaubada baidada tave'au'augelu na ebe ivesinuwaigita mata yawahivateyaina iwalo yemidiyena'o imohegita. Wuwuna ita waloyemidi mugamugaina taho'eya'o ainaena ilowoinanei ta tamwalowoi, na hesi Besinana bada vehabada imwalowoi'o habi haloigita.

16 Amhanapuiya'o mwalona ebeha yaiya mulitai na imwalowoi mugai loina imwauwi nuwana ilele yana tobwatobwa maudoina ana veguyai vehabadi na ebe haugana imwalowoi, mata loininanane yana huhu himulitaei. 17 Na ebe howola mayawahina mata nigele loininanane hiyamulitaei. Neta bada ebe imwalowoi, loinane iwahiyala na himulitaei. 18 Hinage dova loina mugamugaina Mosese ainaena, mugai tupwadi lagulagu hi'oiye mwalowoidi, na 'wahinadine ainaena waloyemidi hi'abiye dumwalu. 19 Wuwuna loina maudoina iwalo mahalavaedi tomowa aidiyai, eeta bulumakau habuludi yo gouti 'wahinadi bwahi baidana iyebwelidi na ivai ta sipi wiyawiyana hawahawawalina na aiwa yehana isopa mehenai iwomalei ta 'wahina yo bwahi ainaena iyebuta, na ainaena buki yo tomowa ihiulidi, 20 na Mosese iwalo, 'Waloyemidi Yaubada imwau vehabamiu, ana ve'ive'ilala 'wahina teina eeta am'awa abiye'. 21 Hinage dova vada ve'ahihi yo gaeba vada ve'ahihinane ainai 'wahinaena ihiulidi. 22 Wuwuna Mosese yana loina aidiyai ebeha 'wahina ainaena ginauli maudoidi mata himasele. Na mumuga yababana ana nuwahamu hinage 'wahina ainaena. Na ebe nigele 'wahina iyasagena, nigele howahowana nuwahamu talobai.

23 Vada ve'ahihi ana tobwatobwao galewai himiyamiya, na adi ma'am'ayau bale'uwai Mosese ipaihowaidi, ainaena ilowoinanei na 'wahina ana paihowaena ipwaoli Yaubada ainai ta i'abiye maseledi, na

hesi ginauliwone galewai adi pwaoli namwanamwa alilina ainaena, neta Besinana 'wahinanaena. ²⁴Na Besinana nigele iyaluwu vada ve'ahihi abi'abina ainai, neta vada moiha ana ma'ama'ayau ta'i, na hesi galewai iluwu Yaubada mehenai imiyamiya na ihaguhagu vehabada.

²⁵Besinana mata nigele hauga bagibagilina iyapwaoliuyowei Yaubada ainai dova bolimai ehebo ehebo tupwa ve'ahihi moiha holanai taupwaoli mwala'in aila wuluwu na 'wahina ainaena ipwaopwaoli, neta 'wahinane iya nigele 'wahinana. ²⁶Moiha ebe Besinana yana paihowane dova taupwaoliwone mwala'idi, mata imwalomwalowoiuyo bale'u ivetu wuni ta wau, na hesi mai'ehebo ta'i, hauga yana aba'ovi teina ainai, tauna ibom ipwaoliyei, mumuga yababadi adi nuwahamu vehabadi.

²⁷Tomowa ita ada loina imiyamiya ebeha mai'ehebo tamwalowoi na mulitai abo Yaubada yana lauvetala talobai. ²⁸Dova hinage Besinana yana mwalowoiyena iya ipwaoliuyowei mai'ehebo ta'i, na bagibagilida mumugada yababadi iboho vehuludine. Na howola abo ilau gwaipilema, nigele ebeha mumuga yababadi iboho vehuluyoidi na hesi habi livahigita ebe mayada nuwalele taha'waha'wa.

10 ¹Howola abo abanamwanamwa moiha imahalava, na hesi Mosese yana loina neta ma'ama'ayau a'avana, na nigele abanamwanamwa moiha. Mosese yana loinane ebeha bolimai ta bolimai lagulagu hiwunu wunuidi na Yaubada ainai hipwaopwaoliyedi, na paihowanane nigele howahowana yo i'abiye dumwaludi. ²Wuwuna ebe paihowanane howahowana na i'abiye maseledi, mai'ehebo ta'i hipaihowai na adi lautwoi inamwanamwa vateyai, eeta ebe havena bolimai ehebo ehebo hipaihipaihowaiyoi, awa? ³Nigele! Na hesi bolimai ehebo ehebo hipaihipaihowai abanuwatu wu avivini yadi mumuga yababadi vehabadi, ainaena adi lautwoine nigele howahowana inamwanamwa. ⁴Wuwuna bulumakau na gouti 'wahinadi nigele howahowana na pwanoliwo hivaivehuludi.

⁵Na haugana Besinana bale'uwai ilaoma, Besinanane Yaubada ainai iwalo:

'Pwaoli yo velau nigele nuwanuwam, ainaena taugu umohegau yam paihowa vehabana.

⁶Hinage nigele nuwam lagulagu gabugabudi ebe tomowa hipwaoliyedi yadi mumuga yababadi vehabadi.

⁷Eeta yawalawalo alimwai, yawalo, Yatalamwegau, owa Yaubada alimwai ta bada yalaoma'o, yam nuwatu wu yapaihowai, dova mwalona Buki youyouna ainai vehabagu hilelelelewa.'

⁸Yana walowa amnuwatu wu avivini, iwalo, 'Nigele nuwanuwam velau pwaoli, bo nuwana lagulagu higabugabudi, bo nuwana hava hipwaoliyei yadi mumuga yababana vehabadi, mata nigele uyayaliyaya paihowaowa Mosese yana loinaena vehabadi'. ⁹Na hinage iwalo, 'Bada

yatalamwegau'o alimwai na ebe yam nuwatuwu yapaihowai'. Neta ebeha loina mugamugaina ivaivehulu na loina vauvauna imwauwi. ¹⁰ Na Yaubada yana nuwatuwuwenen Yeisu Besinana tauna ipwaoliyei ta i'abiye maselegita yana mwalowoi mai'ehebo ainaena. ¹¹ Na taupwaoliwo maudoidi vada tapwalolo ainai hitowotowolo na ahubena ehebo ehebo yadi pwaoliwone himohemohei Yaubada ainai, na hesi pwaoliwone nigele howahowana yo mumuga yababadi hivaivehuludi.

¹² Na Besinana hesi mai'ehebo a'ava ipwaoli mumuga yababana vehabana, na yana pwaoline hauga maudoina howahowana mata ive'alo ta yana pwaoline tuluhanai Yaubada nimatautuwani imimiyane. ¹³ Na iha'waha'wa aiteya hauga ana alehao Yaubada imwau aituluwed aena elauhanai. ¹⁴ Wuwuna yana pwaoli mai'ehebo ta'i, ainaena howahowana ta hauga maudoina aidiyai i'abiye maselegita yo i'abiye namwanamwagita. ¹⁵ Abiye masele teina vehabana Alu'aluwa Ve'ahihi hinage Buki Ve'ahihi ainai ive'itagita Bada yana walo neta mwalona haugana vehabada iwalo mahalavaei, iwalo:

¹⁶ 'Howola abo waloyemidi vauvauna yamohedi yo yagu loinao nuwadiyai yamwauwi na atediyai yaleledi'. ¹⁷ Na hinage iwalo, 'Yadi yababao yo yadi pwanoliwo mata yanuwapwanopwanowedi'. ¹⁸ Teina vehabana havena hinage tapwaopwaoli yada mumuga yababadi vehabadi, wuwuna Yaubada bida inuwahamuigita'o.

Ita tavehaguahu guyoigita

¹⁹ Tahiguwao, Yeisu 'wahnana vehabada bida isagenao, ainaena mayada atepatu taluwu Yaubada yana tupwa ve'ahihi ali'lilina ainai. ²⁰ Neta amwaha vauvauna yawahida vehabana, mwalona Yaubada yana tupwa ve'ahihi ale'o ainaena hibiliutuhine na Yeisu ihoho'ene ibom tauna yana mwalowoi ainaena ta howahowana na taluwu Yaubada ainai. ²¹ Na hinage yada taupwaoline ihae alili ta Yaubada yana vada vehabana ipaipaihowa. ²² Ainaena Yaubada tatauvahali mayada atetalam yo mayada yemidi moiha na ainaena tauda ta'abiye maseledi bwahi namwanamwana ainaena, na hinage yada nuwatuwu himasele, wuwuna Yeisu yana lauhiuhiuli ainaena yada nuwatuwu yababadi i'abiye maseledi'o. ²³ Eeta Yeisu ta'abi avivini, yo tawalo mahalava tomowa aidiyai, ta tatowolo wahiyala yada yemidi ainai, wuwuna iya iwalo yemidiyegita ta mata iyemala moiha.

²⁴ Ilowoinanegita hinage na ita tavelauyoigita yo tavehaguahu yo paihowa namwanamwadi tapaihowaidi. ²⁵ Tupwadi ada geluwo tapwalolo ana miya'hai hinuwapwanopwanowedi'o, na havena omiu dova, na hesi hauga maudoina am'abiye wahiyalagomiu ta ebe aiteya hauga amhanapui ebeha Yeisu yana laugwaipilema ilalau tebitebini amvehaguahu mwala'ina, yami miyagogoi aidiyai. ²⁶ Na ebe tanuwamasele Yaubada wasana moihana

ainai, na mulitai tatalamwegita mumuga yababana ainai, mata nigele teya hinage pwaoli iyamiyamiya ta ebe i'abiye maselegita,²⁷na hesi mayada meheuhi neta mata lauvetala talobai, neta aiwa ala'alahina ainaena igabu ve'ovigita. Teina Yaubada i'abi nonovaiya'o ana alehao vehabadi.²⁸Mwalona ebe yaiya teya Moses yana loinao idi'waidi na tauwalo mahalava bwau nuwana tonuga yana mumuga hiwalo mahalavaei, mata nigele hiya'atemuyamuya ei na hesi mata hi'oibe mwalowoi.²⁹Ainaena ebe yaiya Yaubada Natunane isosomanei, na waloyemidi 'wahinanaowa i'abi'abiye maselewa i'awa yababaei, na hinage Alu'aluwa Ve'ahihi yana ve'i'ilila i'awa yababaei muya mata mwala'i alilina ilobai Yaubada ainaena.³⁰Wuwuna bida tahanapuiya'o ada Tauloina mwala'ina iwalo auligita'o, iwalo:

‘Yau yagu loina ainaena tauyababao yayemaihadi muya ainaena’.
Na hinage iwalo,

‘Yau yami Bada, na omiu yagu tomowao mata yaloinaegomiu.’

³¹Ainaena Yaubada Mayawahina tameheuhei mata dova ta iloinaegita.

³²Mwalona masele yana mugaima alimiyai, amnuwatuwu avivini haugana yami miya vitai aidiyena amtowoi wahiyala,³³neta tupwadi hauga tomowa hi'abiye hinimayagomiu na hita'wata'wataegomiu yo tupwadi hauga ami geluwo baidamiyao ammuyamuya toyatoyawa.³⁴Na hinage tupwadi vada paipaiyai himwauwidi vehabadi am'atemuyamuya, na hinage haugana tomowa yami paulao alimiyena hi'aluhewaidi amyaliyaya moiha, uwuwna amhanapuiya'o ebeha galewai yami paulao namwananamwa alilidi na miyamiya vateyaidi himiyamiya.

³⁵Ainaena yami yemidine am'abi avivini na havena amta'wata'wata uwuwna howola abo yami yemidine ana maiba namwananamwa alilina amlobai.³⁶Eeta am'alama'i'ita na Yaubada yana nuwatuwu ampaihowai, na yana waloyemidi ainona amvai.

³⁷Wuwuna hauga muhamuhana na taulaomawa imahalavama, nigele mata iyabweda.³⁸Ainaena yaiyadiwo hiya taudumwalu yadi yemidiyena yawahidi namwananamwana hilobai na ebe hi'atehawawali na hitaugwaipile Yaubada mata nigele iyayaliyaya vehabadi.³⁹Na ita nigele taya'ita'ita gwaipile, uwuwna neta abasilahe. Bada ta'i mayada yemidi na alu'aluwada himiya namwananamwa.

Yemidi vehabana

11

¹Yada yemidi ainaena ta nuwatuwu avivini ebeha yada nuwanuwatuwuhae ginauli nigele taya'itadi mata ta'itadi.

²Tubudao mwalona tanuwatuwu avivinidi hiya yadi yemidiyena Yaubada i'awa namwanamwaedi.³Ita hinage yada yemidi ainaena tahanahanapui ebeha Yaubada yana walo ainaena bale'u maudoina i'a'abiye maseledine, neta ginauliwowa nigele taya'itadiwa aidiyena ginauli maudoina ta'ita'itadi i'a'abiye maseledine.

⁴Na Abeli hinage mayana yemidi ipwaoli Yaubada ainai, Abeli yana pwaoli Keni yana pwaoli inamwanamwa gabaei, na Yaubada iyaliyaya Abeli yana pwaoli vehabana, ta i'awa dumwaluwei. Abeli bida imwalowoi'o na hesi yana yemidi ainaena ive'ive'ita alidai.

⁵Inoke hinage yana yemidiyena nigele iyamwalowoi na hesi mayawahina Yaubada ivai galewai na tomowa nigele hiyalobai, ta Yaubada iwalo mahalava mugai ebeha, Inoke iya vehabana iyaliyaya.

⁶Moiha, ebe nigele tayayemidi Yaubada ainai, nigele mata vehabada iyayaliyaya. Wuwuna ebe nuwanuwada na Yaubada ainai tahu'lulau, tayemidi mugai ebeha Yaubada imiyamiya ta yada yemidiyena ana taumulitao ita iyemaihagita.

⁷Nowa hinage Yaubada ive'ita hava mata imahalava aidiyai, eeta Nowa imeheuhi, na yana yemidiyena waga mwala'ina i'abi ta ainaena iya mayana huhuwo ihahaloidine. Na yana lau'abi ainaena ive'itaei neta iya towaho dumwadumwaluna Yaubada mehenai na tomowa maudoidi hiya tauyababao.

⁸Abelaham hinage yana yemidiyena Yaubada yana yoga imulitae ta yana dalava ilaugabaei na yana dalava vauvauna vali tupwa ibehaei, eeta itowolo ilau na nigele iyahanapui aiteya tupwa ainai ilaulaune. ⁹Na hinage yana yemidiyena dalava walowalo yemidinawa ainai manatunao Aisake yo Yakobo himimiyane, dova taumana na yadi vada lagulagu 'wapina ainaena hi'a'abidine, dalavane Yaubada iwalowalo yemidiyeiwa ebeha Abelaham ainai ivedalava, na mulitai tubunao hinage yadi dalava. ¹⁰Na Abelaham inuwateruwiya'o ebeha dalava mata yaiyaina ainai iluwu, neta Yaubada yana nuwateruwena iyemasele na dalavane mata nigele iyasawali.

¹¹Abelaham mwanena yehana Sela hinage ivemala ai'aihale'o na yana yemidiyena tauna iwahiyala ta ihihiumane, wuwuna Yaubada yana waloyemidiwa iyemidiyei moiha.

¹²Moiha, Abelaham bida ivetautaubada'o ta muhamuhana imwalowoi, na hesi boda mwala'ina iyadayada ainaena adi bagibagili dova utuiwone galewai, na hinage dova namonamo le'awai adi bagibagili.

¹³Teina tauyemidiwone mayadi yemidi na hesi himwalowoi'o ainaena waloyemidiwone ainodi nigele hiyalobaidi na hesi amwaha daodaowena hi'itayama'o na hi'awa yauwedo vehabana, na hinage hibom hi'awa taumanaedi dova taumanao tupwa teina bale'u ainai.

¹⁴Moiha, ebe ta'awa taumanaegita, neta bida tawalo mahalava'o ebeha yada dalava moiha tabehabeha. ¹⁵Na babada mugamugaidi yadi dalavao hilau gwaipile, mata amwa'amwaha hibeha na hilau gwaipile, ¹⁶na hesi nigele hiyalau gwaipile, wuwuna nuwanuwadi dalavane namwanamwa gaugauna neta galewai. Ainaena Yaubada nigele iyahinimaya na hesi iya yadi Yaubada moiha, ta yadi dalava bida i'atububuniya'o.

¹⁷Abelaham hinage mayana yemidi hauganane abatowoi ilobai Yaubada ainaena ebeha natu mohimohilina Aisake ipwaoliyei Yaubada ainai. Mwalona Yaubada yana waloyemidiwo imohei Abelaham ainai, ¹⁸ta iwalo, ‘Howola Aisake ainaena yam boda imahalava’. Na Abelaham natunane italamwei ta ebeha i’oibe mwalowoi, ¹⁹wuwuna Abelaham ihanapuiya’o Yaubada howahowana taumwalowoiwo i’abiye towolodi, ainaena aba’ita bada ta natunane mwalowoiyena iyemaiha.

²⁰Aisake hinage yana yemidiyena natunaone Yakobo yo Iso iwalo yemidiyedi yadi abanamwanamwa hauga ilalaoma vehabana.

²¹Yakobo hinage haugana habi mwalowoi yana digona ihagui ta itowolo ta Yaubada ainai ipwagogo, na yana yemidiyena Yosepa natunao bwau yadi abanamwanamwa mulitai vehabana iwalo mahalavaeine.

²²Yosepa hinage ana bolimai yana aba’ovi ainai yana yemidiyena iwalo mahalava Isileliwo yadi mahalava Itipita ainaena na iwalo aulimugaiyedi ana mwau magaiyai vehabana.

²³Mosese haugana hilabahi, tamana yo hinana yadi yemidiyena himwaudawani wai’ena tonuga holanai, uwuuna gamane ana ita namwanamwa gaugauna, na hinage tauwasawasa Pelo yana loina yaiyaina nigele hiyameheuhei.

²⁴Mosese hinage haugana ivetowaho, yana yemidiyena nigele nuwanuwana na tomowa hiwalo, “Mosese iya Pelo tubuna”, uwuuna Pelo natuna waihiuna Mosese ivai i’ita avivini ta i’awa natunaei. ²⁵Eena Mosese nigele nuwanuwana, ta hauga ahu’ahubalina ainai iyaliyaliyaya mumuga ybabana vehabana, na hesi nuwanuwana ebeha Yaubada yana tomowao baidanao himiyavitai. ²⁶Na nigele nuwana wasawasa bale’u Itipita holanai na hesi muya Besinana vehabana ivesinuwaena’o, uwuuna ihanapuiya’o howola abo maiha namwanamwana ilobai. ²⁷Ainaena yana yemidiyena Itipita itauvehulu na nigele tauwasawasa Pelo yana modi’ini iyameheuhei na hesi i’atepatu uwuuna i’itaya’o Yaubada mehenai imiyamiya, ta i’alamal’ita ta Yaubada nigele mehenaena iya’ita na hesi yana yemidiyena i’i’itane. ²⁸Na hinage yana yemidiyena Buidi’wa guyauna hipapaihowaine na ‘wahina ainaena yadi vadao hi’oihiulidine, ebeha havena tautuwao adi tau’oibe mwalowoi aidiyai iluwuluwu na i’oi’oibe mwalowoidi.

²⁹Bodadine yadi yemidiyena ni’u hawahawawalina higeyo’awai dova toputopu leleyaina ainaena hilalaune, na Itipitaone himulitaedi ebeha hinage higeyo awa ta nigele howahowadi, na maudoidi hihahanenene.

³⁰Na hinage haugana Isileliwo dalava Yeliko hita’iliyei mabodadi ahubena 7 aidiyai, yadi yemidi ainaena dalavanane ana abwalu mwala’ina iguli ta hiluluwune. ³¹Eeta dalava taniwagadiyaowa hiwunui ve’ovidi yadi awasewa vehabana. Na hesi waihiu yehana Lehabi iya mehemehe’ayona nigele hiya’oibe mwalowoi, uwuuna waihiunane

mayana yemidi, hauganane mwalona Yosuwa yana tau'alehao bwau ivetamaledi dalavanane ainai hiluwu na Lehabinane ihahaguidine.

³² Na hava mata yawalo auligomiune tauyemidi bagibagilidi vehabadi? Neta Gidiyoni, Belaki, Samisoni, Yepita, Deivida, Samwela na hinage tauwalo mahalavao, nigele howahowada yehadi tavahilive'ovidi.

³³ Hiya yadi yemidiyena hiwahiyala adi alehao aidiyena, na hinage yadi tomowao hiloina dumwadumwaluwedi na hinage Yaubada yana waloyemidi ainona hilobaidi, na hinage laiyoni manimaninidi awadi hi'abiye taludi, yo hinage ³⁴ aiwa alahawahawwalidi mwala'idi hibohoidi yo aleha elepadi mehedi hidena gabaedi ta yadi hauga tapiya ainai hiwahiyala, yo aleha ainai hiwahiyala alili, ta adi alehao hibagibagili alili hiheuheusili budeyanaedi. ³⁵ Na tomowa tupwadi waiwaihiu hinage yadi mwadimwadiwo mwalowoiyena hitowolouyo. Tupwadi hinage tauyemidiwone adi alehaone aidiyena muya hilobaidi, ainaena hitowoidi ebeha hi'abiye gwaipiledima na yadi yemidi hilaumwau, ta hitowoi ahayaidi, wuwuna hiyemidi wahiyala ebeha howola abo mwalowoiyena hitowolouyo na yawayhi namwanamwana hivai. ³⁶ Tupwadi hinage adi alehao hi'abi'abitalawahiyedi na balavaiyena hitalatalaidi na hinage vada paipaiyai himwauluwuwedi na hipipaipadi. ³⁷ Tupwadi hinage gaima mwala'idi aidiyena hive'alagaimaidi, na tupwadi hitomtom bwauwedi, na tupwadi elepa ale'aleha aidiyena hi'oi'oiye mwalowoidi, na tupwadi sipi yo gouti 'wapidi hilaulauli'wa ta mayadi wewelohe himiyamiya lala'auhi. ³⁸ Na hesi tauyemidiwone taumiya bale'u hinamwanamwa gabaedi ainaena nu'ula awawai yo oya aidiyai hilowolowouhi, na hinage toputopu gudadi yo gaima gudadi aidiyai hi'en'o'eno lala'auhi. ³⁹ Ta tauyemidiwowa au'aubabadadi namwanamwadi bada tabenaledi'o na hesi Yaubada yana waloyemidi ainona moiha nigele hiyalobai, hiya yadi hauga ainai, ⁴⁰ na hesi abanamwanamwa ita vehabada Yaubada i'aubabadaen'a'o, ebeha hiya howola abo baidadao tamiya namwanamwa.

Towolo wahiyala vehabana

12 ¹ Tauyemidiwo bagibagilidi himiya ta'i'illeyegita na hivinuvinunuigita na howahowada ginauli vitavitaidi alidaena ta'abi vehulului na ainaena tasagena wahiyala abasagenane ana amwha ainai, na mumuga yababadi hi'abi'abi avivinigita ta'abi gabaedi. ² Na Yeisu ainai tavinuvinunu mehedai. Wuwuna Yeisunane yada yemidi yana abavetuwnu na yana aba'ovi. Haugana Yeisu bale'uwai imiyamiya ihanapuiya'o howola mata abayaliyaya mwala'ina ilobai, eeta aiwa lagalagana ana muya i'alama'i'itanei, ta hinimaya nigele iyadena gabaei ana higa ihahaene galewai ta Yaubada nimatautuwananai imimiyane.

³ Yeisu amnuwatuwui ebeha i'alama'i'ita mwala'ina tauyababao yadi aleha ainaena, eeta omiu hinage dova ebeha havena amhabuhabulolo

nuwana amtapitapiya. ⁴Na haugana mumuga yababana am'alehaei yami miya vitai habuluna ta'i na tomowa nigele hiya'oiyemwalowoigomiu dova Yeisu. ⁵Nuwana guguyane amnuwapwanopwanowena'o, guguyanane ainai i'awa natunaegomiu, iwalo,

'Natugu, ebe haugana yada Bada mehem isabui neta habi abiyedumwalugo

teina vehabana unuwateru na havena utapitapiya

⁶Wuwuna ebe yaiya Yaubada i'awa natunaei na ivelauwei ilowoinanei na sapi ilobai yana pwanoli vehabadi na ainaena inamwanamwauyo.'

⁷Ta ebe sapi amlobai Yaubada ainaena besiwa am'alama'i'ita ta dova tama maudoidi natudiyao hisapidi habi abiyedumwaludi. ⁸Ainaena Yaubada hinage maudoida isapisapigita, na ebe yaiya owa Yaubada nigele iyasapigo neta owa nigele natuna moiha, na hesi owa teya tamabudabuda. ⁹Amnuwatuwu hinage ebe tamadao bale'uwai hisapigita tave'ahihiyedi, ainaena ilowoinanegita mwala'ina na alu'aluwada Tamadi galewai tave'ahihiyei yo ebe yawahida namwanamwana imohegita. ¹⁰Wuwuna tamadao bale'uwai hiya yadi nuwatuwu aidiyena hisapisapigita na hi'abiye dumwalugita hauga ahu'ahubalina ta'i vehabana, na Yaubada hesi isapisapigita ada hagu vehabana ta ebe i'abiye maselegita na tamumuga namwanamwa iya yana mumuga dova. ¹¹Haugana ada mehesabu ta ve'alo mata nigele ta yayaliyaya wuwuna myua taveve'alone, na hesi hauga ilalaoma ainai mata aino namwanamwana talobai, neta mumuga dumwaluna yo nuwadaumwali. ¹²Ainaena yami tapiya amtauvehulu na amwahiyala. ¹³Na yami amwaha am'abiye dumwaludi, ta ebe peupeudi hilalau havena ainai hibe'ube'u na hesi aedi hinamwanamwa na hiya hinage hiwahiyala. ¹⁴Amtowoi wahiyala na ammiya daumwali tomowa maudoidi baidamiyao, na hinage amtowoi na yami mumuga himasele maudoina, wuwuna ebe yaiya yana mumuga nigele iyamasele mata nigele Yaubada iya'ita. ¹⁵Am'ita avivinigomiu ta havena teya yaiya alimiyena Yaubada yana ve'i'ilila iveauvehulu awawai. Ainaena am'ita aviviniuyoigomiu mata dova ta gamwagamwanimiyai tomowa tupwadi dova aino abe'abelena, wuwuna tomowa bagibagilidi i'abi'abiye be'udi.

¹⁶Havena ampwanopwanoli yo hinage havena Yaubada yana atemuyamuya amta'wata'wataei, dova Iso mwalona Yaubada yana waloyemidi iya vehabana na i'uneyei tahinane ainai, ana maiha ai'ai ehebo mohimohili vehabana. ¹⁷Tanuwatuwu avivini ebeha mulitai Iso waloyemidiwa inuwatuwu, ta vehabana idodoune, na nigele howahowana na ivaiyoi wuwuna bada tahina ivaiya'o.

¹⁸Teina ta'i talaoma'o Yaubada ainai nigele dova mwalona Moseso yo Isileliwone baidanao hilau na lautowoi oya Sainai ainai hivaivai.

Wuwuna aiwa ala'alaha wawalina yo guguyou badobadona yo hogahoga yo wowoli mwala'ina¹⁹ yo yoguli alinana, na hinage tomowa alinana oyanane ainai, eeta Isileliwone himeheuhi mwala'ina, na hi'awa'awanoi ta ebeha havena alinane hibenabenaleuyoi.²⁰ Wuwuna loina hibebenaleine i'abiye meheuhidi ebeha, 'Havena teya, hava oya teina ainai hi'abi'abitowoi, na ebe ehebo lagulagu ilaoma oyanane ainai, gaimaena hi'oiye mwalowoi ta'i'.²¹ Moiha, oyanane abameheuhi mwala'ina, ainaena Mosese iya hinage imeheuhi ta i'aubabada iwalo, 'Yagu meheuhi ainaena yabatutuli'.

²² Na ita hesi bada talaoma'o Saiyoni oyana ainai, neta Yaubada iya mayawahina yana dalava, Yelusalem galewai, tausagenawasao bagibagili alilidi ainai himiyamiya na hiyaliyayaliyaya dova guyau ainai.²³ Eeta boda ta luwu'o Yaubada Natuna tautuwana yana boda alonai ta yehada galewai ileledi'o. Ainaena boda talaoma'o Yaubada taulauvetalaegita ainai, yo hinage ginauli maudoidi taulauvetalaedi. Na hiya alu'aluwadi Yaubada i'abi'abiye dumwaludi himiyamiya,²⁴ na hinage ta laoma'o Yesu ainai, iya waloyemidi vauvauna ana taumohe na 'wahinana ana lauhiuhiuli ainaena ilivahigita'o, ta nigele dova Abeli 'wahinana wuwuna neta abasilahé.

²⁵ Eeta am'ita avivinigomiu ta iya galewaena iwalowalone alidai havena alinana amta'wata'wataei. Wuwuna mwalona tupwadi tomowa bale'uwai Mosese yana guguya hita'wata'wataei, ta vitai hilolobaine. Na teina ta'i Yaubada galewaena iguguguguya alidai, ainaena ebe alinana ta'wata'wataei vitai mwala'i alilina talobai.

²⁶ Wuwuna alinana mwalona bale'u inu'uví na teina boda iwalo yemidi'o ebeha, 'Howola abo galewa yo bale'u hinage yanu'ufigi mai'ehebo ta'i'.²⁷ Teina dova iwawalone wuwuna ginauli iyeyemaselediwa ebeha inu'uvitowoidi ta ebe ginauli nigele hiyayaiyaine hibe'u na ginauli yaiyai a'avadi hitowolo vateyai.²⁸ Teina ada loina vauvauna ainai taluwuluwune, wahiwahiyalana na miyamiya vateyaina, ainaena ilowoinanegita na Yaubada ainai ta'awa yauwedo na tatapwalolo hava dova yana nuwatuwu ana lowoinana, yo hinage tave'ahihiyei mayada meheuhi,²⁹ wuwuna yada Yaubadane dova aiwa ala'alahina.

Mumuga namwanamwana

13 ¹Hauga bagibagilina amvelavelauyoigomiu ta dova tahimiya^o amvelavelauwedine. ²Na hinage taumanao amyogaedi alimiyai, dova mwalona tupwana tomowa taumanao hi'ita avivinidi na hesi taumanaone hiya tausagenawasao, na dalava taniwagadi nigele hiyahanapuidi. ³Na hinage ami geluwo amnuwatuwu avivinidi hiya vada paipaiyai himiyamiya, na amhaguidi dova omiu vada paipaiyai baidamiyao ammiyamiyane. Dova hinage ami geluwo hiya taumiyavitai

amnuwatuwu avivinidi yo amhaguidi, wuwuna omiu tomowa ta'i dova hiya! ⁴Maudoimiu tawahola amve'ahihiyei na tautawahola maudoimiu havena ampwanopwanoli wuwuna taupwanoliwo yo tau'aihiganiwo howola abo Yaubada ilauvetalaedi. ⁵Havena tobwatobwa bale'uwal nuwamiu ivaivaidi na hesi amyaliyaya hava bada amlobalobai vehabana, na havena vali ginauli yo vali ginauli vehabadi am'ai'aipate, wuwuna Yaubada iwalo:

‘Mata nigele yayanuwanuwapwanopwanowego nuwana
yalaulaugabaigo.’

⁶Ainaena mayada atepatu moiha tawalo,

‘Bada iya agu tauhagu
eeta havena hava yamehememeheuhei,
nuwana ebe tomowa hipapaihowa yababana aliguwai’.

⁷Ami taumugaiwo amnuwatuwu avivinidi wuwuna mugai Yaubada wasana himohegomiu'o na hinage amnuwatuwui ebeha yadi yemidi ainona namwanamwana bada hilobaiya'o, ainaena yadi yemidi amve'ao'aonaedi.

⁸Yeisu Besinana mumugana mwalona ta wau ta hauga hilalaoma aidiyai mata nigele iya'abibuibui. ⁹Ainaena havena ve'ita vagadi yo vagadi ambenabenaledi, wuwuna ateda bada hiwahiyala'o Yaubada yana ve'l'il ainaena na nigele hudi aidiyena. Hudi ai'ai vehabana tomowa himulimulitaedi nigele howahowana hi'abi haguigita. ¹⁰Na ita mayada abapwaoli, eeta vada ve'ahihi bale'uwal ana taupwaoliwo nigele howahowana yo hi'ai abapwaoli ainai. ¹¹Moiha, yadi taupwaoliwo mwala'idi lagulagu 'wahinadi hivaivaidima tupwa ve'ave'ahihi moiha holanai, na mumuga yababadi vehabadi hipwaopwaoli Yaubada ainai, na multai lagulaguwowa taudi higabu vehuludi dalava tuluhanai. ¹²Ainaena Yeisu hinage dalava tuluhanai muya ilobai ta ebe 'wahinanaena i'abiye maselegita.

¹³Ita hinage howahowana talau dalava tuluhanai neta Yeisu ainai, na abahinimaya talobai dova iya.

¹⁴Wuwuna teina bale'uwal nigele teya yada dalava miyamiya vateyaina, ainaena ilowoinanegita na dalava miyamiyavateyaina tabehaei hauga ilalaoma vehabana.

¹⁵Eeta Yeisu yana hagu ainaena hauga maudoina aidiyai Yaubada tawalowalo vetuvehaeyei. Teina yada pwaoli nonovana, ebe iya yehana ta'awa mwala'iyei.

¹⁶Ehebo pwaoli hinage Yaubada nuwanuwana mwala'ina, neta tavelau tomowa aidiyai yo yada tobwatobwaena tahaguidi.

¹⁷Yami taumugaiwo aidiyai am'awa abi na amtalamwegomiu yadi loinao aidiyai, wuwuna alu'aluwamiune hi'ita'ita avivinidi, eeta ebe hauga ilalaoma yami mumuga vehabana hiwalo mahalava Yaubada ainai.

Ilowoinanegomiu na am'aipate ili'ilimani ta yami paihowa vehabadi hiyaliiyayaigomiu na nigele ebeha hi'abiye hinimayagomiu, eeta mata hagu amlobai.

¹⁸ Nuwanuwamai hinage ai vehabamai am'awa'awanoi Yaubada ainai. Teina ta'i anuwateruuiya'o ebeha yama mumuga ausaladi, ta nuwanuwamai mumuga namwanamwanane ainai atowolo vateyai.
¹⁹ Ainaena ateguwena ya'awa'awanoi alimiyyai ta ebe yami awanoiyena yagu amwaha idumwalu na yalau gwaipile mwayamwayauwa alimiyyai.

Awayaupedo

²⁰ Yaubada miyadaumwali ana taumohe, na iya hinage yada Bada Yeisu mwalowoiyena i'abiye towolouyoine, na Yeisu yana tauyemidiwo ita ada tau'ita avivini moiha, na iya 'wahinana ainaena ada waloyemidi namwanamwana na miyamiya vateyaina imohegita.

²¹ Yaubada howahowana ginauli maudoina namwanamwadi imohegomi na aidiyena yana nuwatuwu maudoina ammulita ili'ilimanidi ta Yeisu Besinana yana paihowaena Yaubada i'abiye namwanamwagomiu hava dova yana nuwatuwu na vehabamiu iyaliyaya. Ainaena Yeisu Besinana tawalo vetuvehaeyei, nigele yana aba'ovi. Moiha.

²² Tahiguwao, yami leta teina bada ahu'ahubalina na ya'awanoi alimiyyai mayami alama'i'ita yagu guguya teina ambenalei.

²³ Nuwanuwagu hinage ada gelu Timoti wasana ambenalei, wuwuna bada vada paipaiyene hilivahiya'o, ainaena ebe imwayamwayau aliguwai, mata baidagu alaowa alimiyyai.

²⁴ Yama awayauwedo yavetamalenawa ami taumugaiwo yo tauyemidiwo maudoimiu alimiyyai. Na Italiwone hinage yadi awayauwedo hivetamalenawa maudoimiu alimiyyai.

²⁵ Yaubada yana ve'l'ilila maudoimiu imiya vahaligomiu. Moiha.